

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
AGENT GUVERNAMENTAL

*Decizie tradusă și redactată de Direcția agent guvernamental.
Decizia poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A DOUA

DECIZIE

Cererea nr. 70671/12
Tatiana VERETCA
versus Republica Moldova

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Doua), întrunită la 19 iunie 2018 într-un Comitet compus din:

Paul Lemmens, *Președinte*,

Valeriu Grițco,

Stéphanie Mourou-Vikström, *judecători*,

și Hasan Bakırcı, *Grefier adjunct al secției*,

Având în vedere cererea de mai sus depusă la 24 octombrie 2012,

Având în vedere observațiile prezentate de Guvernul respondent, precum și comentariile reclamantei la acestea,

După deliberare, decide după cum urmează:

ÎN FAPT

1. Reclamanta, dna Tatiana Veretca, este cetățeană moldoveană, care s-a născut în 1982 și locuiește în Chișinău. Ea a fost reprezentată în fața Curții de către dl R. Zadoinov, avocat din Chișinău.

2. Guvernul Republicii Moldova (în continuare „Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său la acel moment, dl. M. Gurin.

3. Circumstanțele cauzei, după cum au fost prezentate de părți, pot fi rezumate în felul următor.

4. Soțul defunct al reclamantei, dl Alexei Veretca (în continuare „victima”) a fost omorât la 28 aprilie 2012. Prezenta cerere se referă la circumstanțele decesului său și investigațiile efectuate de către autoritățile moldovenești în această privință.

5. La 27 aprilie 2012 victima a avut un conflict cu două persoane, V.C. și A.R., lângă un bar din Orhei. Conflictul a culminat cu o bătaie, în timpul căreia victima a rănit acele două persoane cu un cuțit.

6. La 28 aprilie 2012 victima a luat legătura cu prietenul său M.I., care îl cunoștea pe V.C., și l-a rugat să-l ajute să rezolve conflictul. După ce a negociat cu V.C., M.I. a informat victima că V.C. și A.R. erau dispuși să accepte o sumă de bani pentru a nu depune o plângere penală împotriva sa. Totodată, victimei i s-a propus ca la sfârșitul aceleiași zile să se întâlnească cu ambii bărbați în fața unui restaurant de la marginea unei păduri, pentru ca aceasta să le plătească banii.

7. În seara aceleiași zile, victima împreună cu M.I. au mers la restaurantul respectiv. Când au intrat în parcare cu mașina lui M.I., au văzut un grup de zece-cincisprezece bărbați apropiindu-se de ei și au înțeles că era o ambuscadă. Potrivit reclamantei, acei bărbați erau membrii unei bande criminale din Orhei, care fuseseră chemați de V.C. și A.R. cu scopul de a omorî victima. Victima și M.I. au încercat să plece de acolo, însă ieșirea din parcare fusese blocată de o altă mașină. Unii atacatori au tras cu armele lor în aer, strigând la persoanele din mașină să oprească. După imobilizarea mașinii, atacatorii au început să bată victima și pe M.I. În timpul bătăii victima a tras cu arma sa spre unul din atacatori, rănindu-l ușor. Atacatorul rănit a tras înapoi în victimă. Potrivit unui raport de expertiză medico-legală, glonțul a pătruns în toracele victimei, afectându-i în mod grav plămânii. Aceasta a murit pe loc.

8. La scurt timp după aceasta, pe cazul dat a fost inițiată o urmărire penală.

9. În timpul audierilor, reclamanta a declarat că la 28 aprilie 2012 soțul defunct o informase despre conflictul pe care îl avuse cu două persoane în seara precedentă, și că el urma să se întâlnească cu acestea pentru a-l aplana. Totodată, el a rugat-o să-i dea arma lui, motivând că acele persoane puteau fi periculoase. Ea s-a conformat solicitării, după ce a încărcat arma cu gloanțele lipsă.

10. M.I. a declarat procurorilor că în seara zilei de 28 aprilie 2012 el și victima au mers în parcare restaurantului de lângă pădure, ca să se întâlnească cu V.C. și să aplaneze conflictul. Întâlnirea cu V.C. fusese organizată de el și V.C. prin telefon. După ce au sosit la locul întâlnirii, el a lăsat victima în mașină și s-a apropiat de V.C., care stătea lângă mașina lui, când a observat un grup numeros de persoane intrând în parcare. Imediat și-a dat seama că era o ambuscadă, a fugit spre mașina sa și a încercat să plece. Mașina lui însă era blocată de o altă mașină care aparținea atacatorilor. În timpul manevrelor prin care încerca să scape, mașina lui s-a ciocnit de una

din mașinile atacatorilor. După ce mașina sa a fost imobilizată, atât el cât și victima au fost scoși afară și au început să fie bătuți de către atacatorii care se împărțiseră în două grupuri. În timp ce stătea culcat la pământ, el a fost lovit cu pumnii și picioarele de către un grup de persoane, în timp ce alt grup făcea același lucru cu victima. La un moment dat, el a auzit două împușcături, după care toți atacatorii au fugit. Victima zăcea nemișcată și cineva a chemat o ambulanță.

11. La 30 aprilie 2012 o persoană pe nume C.I. s-a predat la poliție, ca fiind cel care a împușcat victima. El a declarat că la 28 aprilie 2012 conducea mașina lui din Chișinău spre Orhei. Pe drum, s-a oprit la un restaurant din pădure, amplasat la o distanță de câteva sute de metri de restaurantul unde a fost împușcată victima. Acolo l-a întâlnit pe A.R., care era împreună cu o altă persoană al cărei nume nu îl știa. În restaurant cu toții s-au întâlnit cu un grup din patru persoane, dintre care pe două, O.P. și C.Ț., le cunoștea. Mai târziu, o altă persoană li s-a alăturat. Ei au început să discute despre locul unde urmau să petreacă sărbătoarea de 1 mai și au decis să plece la restaurantul care se afla la câteva sute de metri depărtare, pentru a verifica dacă era potrivit. Ei au luat trei mașini și au condus spre acel restaurant.

12. Când a sosit la restaurant, el a văzut o mașină în care se aflau două persoane, iar împrejurul acesteia erau aproximativ zece persoane, și a auzit că făceau gălăgie. Brusc, acea mașină a accelerat spre mașinile lor și a început să efectueze manevre periculoase. Aceasta aproape că a lovit o persoană din grupul lor și el a văzut că cel care se afla pe scaunul pasagerului ținea o armă. Una din persoanele din grupul lor au încercat să miște mașina pentru a evita impactul, dar fără succes. El a încercat să-i spună șoferului mașinii manevrate să se calmeze. După ce această mașină a lovit-o pe alta, el a văzut un grup de persoane bătându-se cu șoferul mașinii manevrate. Mai apoi, a văzut că pasagerul din mașina manevrată continua să stea în mașină și să țină arma în mână. Chiar în acel moment pasagerul din mașina manevrată a împușcat în direcția lui. El a simțit o durere în partea stângă, însă imediat și-a scos pistolul și a tras înapoi spre acea persoană. El a țintit spre umărul acesteia, cu intenția de a o imobiliza și dezarma. Apoi, acea persoană s-a aplecat în jos. El nu a văzut pe nimeni din grupul lui să fi lovit persoanele aflate în mașina manevrată și nu cunoștea cine le-a bătut.

13. Un medic legist care l-a examinat mai târziu pe C.I. a constatat că acesta avea o zgârietură pe partea stângă a pelvisului, care putea fi cauzată de un glonț.

14. Un raport de expertiză balistică datat cu 10 mai 2012 a stabilit că victima a fost împușcată dintr-un pistol înregistrat care aparținea lui C.I. Un alt raport de expertiză balistică datat cu 10 mai 2012 a constatat că singurul glonț găsit în mașina lui M.I. a fost de asemenea tras din arma lui C.I.

15. C.I. a fost acuzat de omor premeditat comis de două sau mai multe persoane prin mijloace periculoase pentru viața sau sănătatea celorlalți, iar cauza a fost transmisă în judecată.

16. La diferite date, V.C., C.Ț. și O.P. au fost acuzați de omor premeditat comis de două sau mai multe persoane prin utilizarea mijloacelor periculoase pentru viața sau sănătatea celorlalți. Mai târziu, C.Ț. și O.P. au fost acuzați și de huliganism agravat cu aplicarea armelor și de vătămare gravă a integrității corporale comisă de două sau mai multe persoane. V.C. a fost acuzat și de neglijență în serviciu, care a provocat decesul unei persoane. Ordonanțele de punere sub învinuire stabileau că la 28 aprilie 2012, după recepționarea informației de la V.C. privind locul unde se aflau M.I. și victima, C.Ț. împreună cu C.I., A.R., O.P., C.D. și alte persoane neidentificate au imobilizat mașina în care se aflau victima și M.I. În acest scop, ei au blocat ieșirea din parcare. Apoi, grupul lor au început să lovească victima și pe M.I., după care C.Ț. a împușcat în victimă.

17. După trimiterea cauzei în judecată, C.Ț. a declarat că el și câțiva prieteni au mers la restaurantul unde a fost omorâtă victima, să facă o comandă pentru sărbătoarea de 1 mai. Acolo, el a văzut o mașină manevrând în parcare restaurantului care a lovit un lat automobil. Cineva a împușcat de două ori, iar el și prietenii săi au început să tragă în aer, doar pentru a-i speria pe cei care au început să împuște. Apoi, C.Ț. și prietenii săi au plecat. O.P. a depus declarații similare și a susținut că el a tras o dată în aer înainte de a pleca.

18. Un expert balistic a examinat armele lui C.Ț. și O.P. și tuburile gloanțelor găsite în locul unde victima a fost omorâtă, și a concluzionat că în acea seară în locul respectiv fuseseră trase trei gloanțe din pistolul lui C.Ț. și unul din pistolul lui O.P.

19. V.C. a declarat că el se afla în parcare, așteptând victima și pe M.I., când a sosit un grup de zece-cincisprezece bărbați necunoscuți, care au început să împuște în aer și să strige la M.I. și la victimă să oprească. După imobilizarea mașinii acestora, grupul de bărbați s-a împărțit în două și au început să-i bată. La scurt timp, cineva a strigat „el are un pistol”, apoi a auzit câteva împușcături și toți atacatorii au fugit. Înainte de a fugi, el a auzit și că unul din atacatori i-a spus altuia „ia-i pistolul”. El nu cunoștea atacatorii. Cu toții erau bine-făcuți, cu aspect sportiv. El nu a văzut cine a împușcat. El doar a văzut că trei sau patru atacatori aveau arme.

20. La 30 iulie 2012 procurorii pe acest caz au renunțat la acuzațiile de omor față de V.C., după ce au acceptat versiunea acestuia a evenimentelor, potrivit căreia el nu își coordonase acțiunile cu C.I., persoana care a împușcat victima. Procurorii au ajuns la concluzia că probele existente nu erau suficiente pentru a demonstra participarea lui V.C. la omorul victimei. Mai mult, din declarațiile lui C.I. se pare că intenția de a trage cu arma spre victimă a apărut pe loc și nu a fost planificată în prealabil.

21. La 9 august 2012 procurorii pe acest caz au renunțat și la acuzațiile de omor aduse lui C.Ț. și O.P., după acceptarea versiunii lor a evenimentelor, potrivit căreia ei au tras cu armele lor în aer, și nu spre victimă.

22. Reclamanta a contestat ordonanțele de mai sus.

23. La 28 august 2012 procurorul ierarhic superior a anulat aceste ordonanțe, considerând că s-au întemeiat pe o investigație superficială și pe o apreciere arbitrară a circumstanțelor.

24. Toți cei trei suspecți vizați au contestat ordonanța de mai sus în fața judecătorului de instrucție. La 17 octombrie 2012, în urma unei ședințe cu ușile închise, la care nu a fost citată reclamanta, un judecător de la Judecătoria Râșcani a menținut apelurile depuse de cei trei suspecți și a dispus scoaterea de sub urmărire penală a acestora pentru omor. Încheierea instanței era irevocabilă și nu putea fi contestată.

25. Se pare că până la urmă C.I. a fost condamnat pentru omor de către prima instanță. Curtea nu a fost informată despre finalul cauzelor penale intentate împotriva lui C.I., V.C., C.Ț. și O.P.

PLÂNGEREA

26. Reclamanta se plânge în baza Articolului 2 din Convenție, că autoritățile au renunțat la acuzațiile aduse lui V.C., O.P. și C.Ț., și că, prin urmare, investigația privind implicarea acestora în omorul soțului ei nu a fost eficientă.

ÎN DREPT

27. Reclamanta s-a plâns că autoritățile au omis să investigheze în modul corespunzător implicarea lui V.C., O.P. și C.Ț. în omorul soțului ei. Ea a motivat că autoritățile nu au verificat convorbirile telefonice dintre toate persoanele implicate și nu au obținut înregistrările video de la locul unde soțul ei a fost omorât. De asemenea, ea a invocat că nu a fost implicată în cadrul investigației. Articolul 2 din Convenție prevede următoarele:

„1. Dreptul la viață al oricărei persoane este protejat prin lege. Moartea nu poate fi cauzată cuiva în mod intenționat, decât în executarea unei sentințe capitale pronunțate de un tribunal când infracțiunea este sancționată cu această pedeapsă prin lege...”

28. Guvernul a invocat că investigația asupra circumstanțelor în care soțul reclamantei fusese omorât a fost eficientă, în sensul Articolului 2 din Convenție.

29. Prin solicitarea de la un stat de a lua măsurile necesare pentru a proteja viețile persoanelor aflate sub jurisdicția sa, Articolul 2 din Convenție impune statului respectiv obligația de a asigura dreptul la viață, prin instituirea unor prevederi penale eficiente care să descurajeze comiterea infracțiunilor împotriva persoanei și care să fie susținute de mecanisme de aplicare a legii pentru prevenirea, reprimarea și pedepsirea încălcărilor acestor prevederi. Această obligație presupune în mod implicit că ar trebui să existe o anumită formă de investigație oficială eficientă, atunci când sunt motive să se creadă că o persoană a suferit în circumstanțe suspecte răni care îi amenință viața, chiar și atunci când presupusul făptuitor al atacului fatal nu este un agent al Statului (a se vedea *Menson v. Marea Britanie* (dec.), nr. 47916/99, CEDO 2003-V; *Pereira Henriques v. Luxemburg*, nr. 60255/00, § 56, 9 mai 2006; și *Yotova v. Bulgaria*, nr. 43606/04, § 68, 23 octombrie 2012).

30. Pentru a fi „eficientă” în sensul Articolului 2 din Convenție, investigația trebuie să fie în primul rând corespunzătoare (a se vedea *Ramsahai și alții v. Olanda* [MC], nr. 52391/99, § 324, CEDO 2007-II). Aceasta presupune că trebuie să poată conduce la stabilirea faptelor și, după caz, la identificarea și pedepsirea celor responsabili.

31. Obligația de a efectua o investigație eficientă nu este o obligație de rezultat, ci una de mijloace: autoritățile trebuie să ia măsurile rezonabile care le sunt disponibile, pentru a obține probele ce se referă la incidentul în cauză (a se vedea *Jaloud v. Olanda* [MC], nr. 47708/08, § 186, CEDO 2014; și *Nachova și alții v. Bulgaria* [MC], nr. 43577/98 și 43579/98, § 160, CEDO 2005-VII).

32. În special, concluziile investigației trebuie să se bazeze pe o analiză minuțioasă, obiectivă și imparțială a tuturor elementelor relevante. Nerespectarea unui curs evident al anchetei subminează într-o măsură decisivă capacitatea investigației de a stabili circumstanțele cauzei și, după caz, identitatea celor responsabili (a se vedea *Kolevi v. Bulgaria*, nr. 1108/02, § 201, 5 noiembrie 2009).

33. În plus, investigația trebuie să fie accesibilă familiei victimei, în măsura necesară protejării intereselor sale legitime. De asemenea, trebuie să existe un element suficient al controlului public asupra investigației, gradul căruia poate varia de la caz la caz (a se vedea *Hugh Jordan v. Marea Britanie*, nr. 24746/94, § 109, 4 mai 2001). Cu toate acestea, accesul necesar al publicului sau al rudelor victimei poate fi asigurat la alte etape ale procedurii (a se vedea, printre alte autorități, *Giuliani și Gaggio v. Italia* [MC], nr. 23458/02, § 304, CEDO 2011 (extrase); și *McKerr v. Marea Britanie*, nr. 28883/95, § 129, CEDO 2001-III).

34. Revenind la circumstanțele prezentei cauze, Curtea observă în primul rând că obiectul plângerii reclamantei se limitează la faptul dacă renunțarea la acuzațiile de omor în privința lui V.C., O.P. și C.Ț. a avut loc în conformitate cu obligațiile procedurale pe care le are statul în temeiul

Articolului 2 din Convenție. Prin urmare, Curtea va limita examinarea cauzei anume la acest aspect și se va abține să examineze dacă evoluția ulterioară a procesului penal în privința celorlalte persoane acuzate a avut loc în conformitate cu obligațiile pozitive ale statului în temeiul Articolelor 2 și/sau 3 din Convenție.

35. Curtea notează că C.I. a fost cel care l-a împușcat pe soțul reclamantei. El a recunoscut asta și toate probele acumulate, inclusiv rapoartele de expertiză balistică, confirmă acest lucru. De asemenea, din materialele dosarului se pare că niciunul din gloanțele trase de C.Ț. nu a lovit mașina în care stătea victima. După cum a declarat C.Ț., ceea ce a fost confirmat mai târziu de rapoartele de expertiză balistică, cele trei gloanțe trase din pistolul lui nu au lovit mașina în care se afla victima.

36. Versiunea evenimentelor pe care procurorii au acceptat-o este că grupul de bărbați care au sosit în parcare au avut intenția de a bate victima, nu de a o omorî. Numai după ce victima a tras cu pistolul său în unul din atacatori, răbindu-l, C.I. a împușcat înapoi și a omorât victima.

37. În continuare, Curtea notează că, potrivit materialelor cauzei, aparent toate armele folosite în timpul certei, inclusiv cele ce aparțineau lui C.Ț. și C.I., erau înregistrate. În aceste circumstanțe, în opinia Curții, nu a fost nerezonabil ca procurorii să presupună că atacatorii nu ar fi folosit arme înregistrate dacă de la început ar fi avut intenția să omoare victima. Din aceste motive, versiunea evenimentelor acceptată de procurori pare a fi plauzibilă. Prin urmare, renunțarea la acuzațiile de omor în privința lui V.C., O.P. și C.Ț. nu pare a fi nerezonabilă sau arbitrară.

38. În ce privește eficiența investigației privind implicarea lui V.C., O.P. și C.Ț. în cadrul atacului asupra victimei și relexor tratamente la care aceasta a fost supusă, Curtea notează că această întrebare depășește obiectul prezentei cereri, care vizează doar renunțarea la acuzațiile de omor în adresa lui V.C., O.P. și C.Ț.

39. În continuare, reclamanta a invocat că ea nu a fost implicată suficient în cadrul investigației. Examinând minuțios materialele dosarului național, Curtea notează că reclamanta a fost audiată de către procurori imediat după omorul soțului ei și a primit statutul de victimă în cadrul procesului penal. Ulterior, pe parcursul primelor luni aceasta aparent nu a mai manifestat interes față de investigație. În particular, materialele cauzei nu conțin nicio probă ce ar demonstra că ea a solicitat accesul la materialele dosarului sau că a înaintat anumite cereri cu referire la investigație. Se pare că numai după ce a fost informată despre ordonanțele de renunțare la acuzațiile de omor în privința lui V.C., C.Ț. și O.P., aceasta a decis să aibă un rol activ și să conteste ordonanțele respective, după ce i-a fost oferit accesul la materialele dosarului. E adevărat că reclamanta nu a fost prezentă la ședința din 17 octombrie 2012 de la Judecătoria Râșcani. Totuși, acest fapt de unul singur nu îi este suficient Curții pentru a ajunge la concluzia că investigația nu a fost eficientă în sensul Articolului 2 din Convenție. Același lucru este

valabil în privința plângerii reclamantei referitoare la omisiunea autorităților de a verifica convorbirile telefonice dintre toate persoanele implicate și de a obține înregistrările video de la locul în care soțul acesteia a fost omorât.

40. Având în vedere circumstanțele cauzei și modul în care a fost efectuată investigația, Curtea consideră că statul respondent nu a omis să-și îndeplinească obligațiile sale în temeiul Articolului 2 din Convenție, atunci când a renunțat la acuzațiile de omor în privința lui V.C. și C.Ț.

41. Prin urmare, cererea este în mod vădit nefondată și inadmisibilă în sensul Articolului 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

Din aceste motive, Curtea, în unanimitate,

Declară cererea inadmisibilă.

Întocmită în limba engleză și notificată în scris la 12 iulie 2018.

Hasan Bakırcı
Grefier adjunct

Paul Lemmens
Președinte